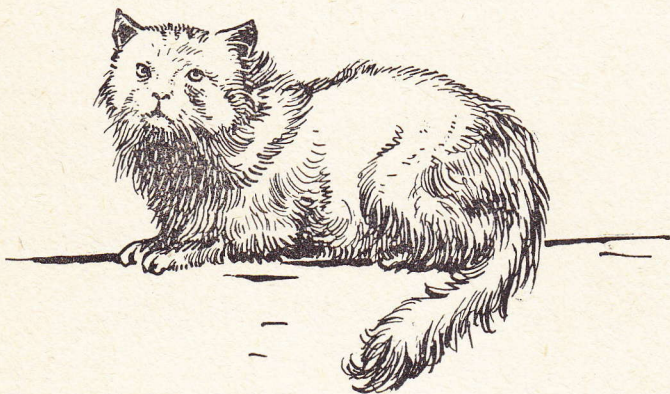

De Huiskat.

De kat is een huisdier, dat ons groote diensten bewijst door het vernielen van muizen vooral en ook van ratten. Toch is de kat niet zoo aan den mensch onderworpen als de hond. Men heeft dikwijls opgemerkt, dat zij wel 's zomers naar een bosch verhuist en eerst in den herfst in de oude woning terugkeert.

De kat is een slank, schoon dier, bevallig in hare bewegingen, sluw en geduldig bij het loeren op haar prooi. Zachtjes stapt ze op haar fluweelen pootjes, de klauwen geheel ingetrokken, maar behendig klimt ze langs muren en boomstammen op, en is zeer lenig en vlug in 't springen.

Hoe de kat ook valt, altijd komt ze op haar pooten terecht.

„Het is mij nooit gelukt”, zegt Brehm, de bekende dierenbeschrijver, „een kat, die ik met den rug naar onder gekeerd op korten afstand van een tafel of een stoel losliet, zoo te doen vallen, dat zij met den rug het voorwerp bereikte.

Zij keert zich bliksemsnel om, zoodra men haar loslaat en staat dan ongedeerd en stevig op haar pooten. Hoe zij dit doet, terwijl zij zich op zoo korten afstand, van het onder haar liggend voorwerp bevindt, is ronduit onverklaarbaar; hoe dit geschiedt, als zij van een aanzienlijke hoogte afvalt, is zeer gemakkelijk te begrijpen,

omdat zij dan haar recht omhoog gestrekten staart als roer gebruikt en hierdoor de richting van den val regelt."

De kat is zeer zindelijk. Ze likt en reinigt zich voortdurend. Van 't water is ze echter bang, ofschoon ze goed zwemmen kan. Ze vermijdt zelfs angstvallig den regen.

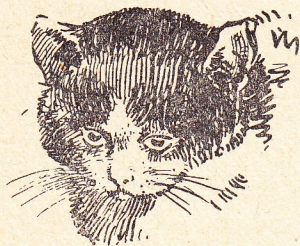
Haacke, een beroemd dierenkenner, vertelt toch van een kat, die in een vijver sprong om goudvisschen te vangen.

De kat hoort uitstekend.

Lenz verhaalt, dat een in de open lucht op zijn schoot zittend katje plotseling achteruit sprong, naar een muis, die, zonder dat ze door poes gezien kon worden, van den eenen struik naar den anderen liep, over een gladden steenen vloer, waarop ze bijna geen gerucht kon maken. En toch had het katje haar op een afstand, die ruim 14 meter bedroeg, gehoord.

De reukzin is bij de kat echter veel minder ontwikkeld. In de snorharen bezit het dier uitmuntende tastorganen.

De kat is zeer gehecht aan haar huis. Overal ontmoet ge ze: in den kelder, maar ook op zolder. De onze lag onlangs heel warmpjes in 't bed van zusje, en toen we haar wegjoegen, trippelde ze kalm naar beneden om een plaatsje te zoeken bij de kachel. Als poes wil slapen, rolt ze zich ineen en ligt dan plat op een zijde.

Verhuizen de meesters, dan keert poes nog gaarne eens naar de oude woning terug.

Van katten, welke ver van hun vroeger huis verwijderd werden en er terugkeerden, zijn voorbeelden genoeg bekend.

Een mijner vrienden had de zijne aan den melkboer medegegeven, want hij wilde haar niet langer meer houden. Den volgenden morgen bij 't opstaan hoorde hij gemiauw aan de voordeur. Vlug ging hij zien wie daar was. Zijn kat wipte vroolijk naar binnen, en, daar ze zeker den ganschen nacht al bij de deur gelegen had, kroop ze nu behagelijk bij de vulkachel. Mijn vriend kan thans niet meer besluiten het trouwe dier te bannen.

„Onbegrijpelijk is het,” zegt Brehm, „hoe de kat haar huis kan terugvinden, nadat ze uren ver in een zak weggedragen werd.”

Scheitlen vertelt o. m. het volgende van dit huisdier:

„De kat is een edel dier. Reeds uit haar lichaamsbouw blijkt haar voortreffelijkheid. Zij is een lief leeuwte, een tijger in 't klein.

Al haar lichaamsdeelen zijn evenredig; geen er van is te groot of te klein; daarom valt aan haar reeds de geringste afwijking van den regel in 't oog. Alles is afgerond: het fraaist is de vorm van den kop, hetgeen reeds uit de beschouwing van 't geraamte blijkt; geen enkel dier heeft een sierlijker gevormden schedel.

Het geheele beenderengestel is fraai en en verraadt een buitengewone vlugheid en geschiktheid tot liefvallige, golvende bewegingen. 't Is alsof de kat geen beenderen heeft en uit niets anders dan een zachte stof bestaat.

Hoe behendig draait de poes zich in de lucht om, wanneer zij, met den rug naar beneden gericht, valt, al bedraagt de valhoogte slechts weinige voeten; hoe behendig houdt zij zich in evenwicht, bij 't loopen over smalle richels en boomtakken, zelfs wanneer deze krachtig geschud worden.

Groot is haar liefde voor de zindelijkheid; zonder ophouden likt en poetst zij zich; alle haartjes, van den kop tot aan den staart, moeten in de volmaaktste orde liggen; om de haren van den kop glad te maken en te kammen, belikt zij de pooten en strijkt zich vervolgens over den kop; zelfs de spits van den staart krijgt een beurt.

Haar vuil verbergt ze, begraaft het in een kuil, dien ze zelf in den grond gedolven heeft.

Buitengemeen is haar moed; tegen honden, die haar in grootte en in kracht ver overtreffen, houdt zij stand.

Zoodra zij een hond bespeurt, kromt zij op een veel beteekenende wijze haar rug omhoog. Haar oogen glinsteren van toorn of van plotseling opkomenden moed, gepaard aan een zekeren afschuw.

Reeds van verre blaast ze tegen hem; misschien wil ze weg,

den vijand ontluchten, en springt daartoe, als zij in de kamer is, op een venster, op de kachel of naar de deur.

Indien zij echter jongen heeft, dan vliegt zij, als de hond het nest nadert, vol woede op hem af, zit hem met één sprong op den kop, en krabt hem erbarmelijk in de oogen, in het aangezicht.

Als in dezen tijd een hond haar aanvalt, zoo heft zij de pooten met vooruitgestoken klauwen op en wijkt niet.

Al komen vijf of meer honden haar insluiten, op haar aandringen, toch wijkt zij niet. Met één sprong zou zij gemakkelijk over hen heen kunnen komen, maar weet, dat zij dan verloren zou zijn, want de hond kan haar wel inhalen.

Men spreekt veel van de sluwheid en de list van de kat en terecht: listig wacht zij doodstil voor het muizengat; listig kruipt ze ineen, wacht lang — het muisje is reeds half voor den dag gekomen, de oogen van de kat fonkelen, toch bedwingt deze zich.

Zij is zich zelf meester, gelijk alle listigen en kent het juiste oogenblik voor den aanval.

De kat kan innig liefhebben en vreeselijk haten.

Als iemand haar uitmuntend bevalt, dan strijkt ze dezen haar of lijf langs de wangen of de beenen.

Maar veel katten kan men nooit volkomen vertrouwen. Zij bijten en krabben dikwijls, wanneer men dit het minst van hen zou verwachten.

In de meeste gevallen evenwel worden ze hiertoe gedwongen om zich te verweren, daar men hen maar al te dikwijls in het geniep plaagt, zonder dat ze den plager weet te vinden.

Wel is waar doet de hond dit niet, maar deze is een goede lobbess.

Werkelijk valsche katten zijn uitzonderingen.

Meestal tweemaal per jaar werpt de kat jongen, ongeveer begin Maart en Juni.

De katjes worden blind geboren en zien pas na den negenden dag.

De moeder houdt haar jongen zoo goed mogelijk verborgen, „vooral voor den kater,” zegt Brehm, „die ze opvreet als hij ze ontdekt.”

Zoodra de kat gevaar vreest, brengt ze haar jongen naar een veilige plaats. Zij grijpt ze dan zacht met de lippen bij het nekvel aan.

Als de kat jongen heeft, toont ze dikwijls veel liefde voor andere kleine dieren. Brehm vertelt hierover het volgende:

„In dezen tijd toont de kat ten opzichte van andere dieren een medelijden, dat haar eer aandoet.

Er zijn voorbeelden van bekend, dat zoogende katten jongen van honden, vossen, konijnen, hazen, eekhoorns, ja ratten en muizen voedden en groot brachten; ik zelf heb als knaap met mijn kat dergelijke proeven genomen en kan het feit bevestigen.

Aan een kat, die van jongsaf door mij gekweekt was, bracht ik, toen zij voor de eerste maal jongen geworpen had, een nog blind eekhorentje.

Met teederheid nam ze het vreemde kind onder haar eigen kinderen op, voedde en verwarmde het zoo goed mogelijk en behandelde het dadelijk, van den beginne af met een echt moederlijke zelfverloochening.

Het eekhoortje groeide, evenals zijn stiefbroeders, voorspoedig op en bleef, nadat deze reeds weggegeven waren, nog bij zijn pleegmoeder.

Er bestond tusschen beide dieren innige vriendschap.

De moeder en het pleegkind begrepen elkander volkomen; de kat riep het op de haar eigen wijze en de eekhoorn antwoordde met zijn gewoon geknor.

Weldra liep hij zijn pleegmoeder door het geheele huis en later ook in den tuin na.”

Katten kunnen zich ook innig aan hun meester hechten, herkennen dezen zoodra hij nadert, vlijen zich tegen hem aan, springen op zijn rug en laten een tevreden gespin hooren.

Weer halen wij Brehm aan.

„Ik heb twee katers gekend,” zegt deze dierenvriend, „die zelfs

de gasten van haar meesteres op hoogst beminnelijke wijze uitgeleide deden, 10 à 15 minuten lang met hen medegingen, dan echter na liefkozingen met een welwillend gespin afscheid namen en terugkeerden."

Toen ik onlangs in de duinen van Knokke dikwijls een avondwandeling deed, werd ik geregeld door de kat van mijn buurman vergezeld.

"Men zou nog veel meer bewijzen voor 't verstand der kat kunnen opnoemen," vervolgt Brehm. „In de schoone maand Mei van het jaar 1859 had onze huiskat vier allerliefste jongen op den hooizolder ter wereld gebracht en daar zorgvuldig voor aller oogen verborgen.

Ongeveer 3 of 4 weken later komt zij plotseling bij mijn moeder, vlijt en smeekt, loopt naar de deur, keert weer terug, alsof zij den weg wilde wijzen.

Mijn ouders volgen haar; zij springt verheugt de binnenplaats over, verdwijnt op den hooizolder, komt boven aan de trap ten voorschijn en werpt de katjes na elkander op een beneden liggenden hoop hooi.

De katjes werden vriendelijk opgenomen en geliefkoosd.

Het bleek dat de kat geen melk meer had om haar jongen te zoogen, en nadenkend over een middel om dit gebrek te verhelpen, was het dier schrander genoeg geweest om haar meesters met de zorg voor haar kroost te belasten."

Zeker, de kat is soms ook lastig. Toen mijn moeder eens het vleesch wilde braden, was de schotel in de kast ledig. De kat was ons vóór geweest. De melkkan is ook dikwijls 't voorwerp van haar roofzucht. We moeten ook goed oppassen voor vreemde katten, die wel in onze keuken durven komen, om te zien of er niets van hun gading te vinden is. Menige duivenhouder loert op de moordenares, die zijn hok heeft bezocht.

Maar deze schade is klein, vergeleken bij het groote nut der kat. Door haar kennen wij de plaag der muizen niet!

HEBT DE DIEREN LIEF

Lod. Opdebeeck Antwerpen

HEBT DE DIEREN LIEF

VERHALEN UIT HET LEVEN VAN DIEREN

DOOR

JAN VERBEKE.

LODEWIJK OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN.